

Complexnummer: 521127

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Complex De Kraan

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

521128, 521129, 525950

Woonplaats

Berkel-Enschot

Gemeente

Tilburg

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

De Kraan 1, 5056 EA te Berkel-Enschot

Complexomschrijving

Inleiding.

Aan de westelijke zijde van de pleinachtige verbreding van de Kerkstraat staat het boerderij-complex De Kraan, bestaande uit LANGGEVELBOERDERIJ met aangebouwd BAKHUIS, VLAAMSE SCHUUR en SCHOP annex PRIVAAT.

Blijkens een gevelsteen dateert de boerderij uit 1882. Ook de bijgebouwen zullen uit dit jaar dateren, dan wel kort daarop volgend gebouwd zijn.

Omschrijving.

Op het erf staat de boerderij, met parallel eraan op het achtererf de Vlaamse schuur en aan de Enschootsebaan de schop. Van belang is de erfbeplanting: direct achter de geut staat op het onverharde achtererf een forse linde. Verder is onder meer van belang de beukehaag met vormsnoei die het erf omgrent.

Waardering.

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden als uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van de landbouw in de tweede helft van de negentiende eeuw en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang voor de geschiedenis van de bouwtechniek. Het is van belang wegens de gaafheid van het exterieur en delen van het interieur.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521128

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82696/14

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Berkel-Enschot	Tilburg	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Berkel-Enschot	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Berkel	A			4652

*Omschrijving***

Inleiding.

Aan de westelijke zijde van de pleinachtige verbreding van de Kerkstraat staat de langgevelboerderij De Kraan met aangebouwd bakhuis. Blijkens een gevelsteen dateert de boerderij uit 1882.

Omschrijving.

De langgevelboerderij heeft een rechthoekige plattegrond, is eenlaags en wordt gedekt door een zadeldak met oud-Hollandse pannen. Op de nok een schoorsteen tegen de zuidelijke gevel, alsmede een schoorsteen ter hoogte van de brandmuur. In het oostelijke dakschild is een tweetal gietijzeren daklichten aangebracht. De handgevormde stenen voorgevel heeft een bepleisterde plint en wordt afgesloten door een geprofileerde gootlijst met gestuct, beschilderd fries, ter plaatse van het woonhuis voorzien van kleine oculi. De woonhuisgevel heeft een symmetrische indeling met gehoute paneeldeur, voorzien van een bovenlicht, geflankeerd door tweemaal twee zesruits schuifvensters met opgeklampte luiken. In het bedrijfsdeel, waarvan de gevel is voorzien van zware muurankers, een getoogde opgeklampte inrijpoort, geflankeerd door halfcirkelvormige stallichten. Boven de inrijpoort een hardstenen gevelsteen met jaartal "1882". De zijgevel aan de Enschootsebaan is voorzien van een gecementeerde plint, alsmede vlechtingen. Op de begane grond een beluikt zesruits schuifvenster, op de verdieping een tweetal zesruits schuifvensters.

De achtergevel van het woonhuis gaat deels schuil achter het aangebouwde eenlaagse bakhuis. In de handgevormde stenen gevel van rechts naar links een vijftienvintig ruits schuifvenster, een opgeklampte deur met driedelig bovenlicht, een zestienruits schuifvenster, en, schuilgaand achter een houten beschoten aanbouw onder lessenaarsdak met oud-Hollandse pannen, een opgeklampte deur met vierdelig bovenlicht, alsmede een getoogde opgeklampte inrijpoort. De houten aanbouw heeft aan de noordelijke zijde een berghok,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

afgesloten door een wandje, bestaande uit met riet beschoten rondhouten. De noordelijke zijgevel is gemetseld in een zachtere steensoort dan de straatgevel, is voorzien van vlechtingen en heeft op de begane grond twee halfronde stalvensters, waarboven een opgeklampte deur naar de taszolder, geflankeerd door twee halfronde stalvensters. In de topgevel, die bekroond wordt door een nokruiter, een klein rondlicht. De langgevelboerderij heeft in het woonhuis grotendeels de oorspronkelijke balklagen en indeling, met centrale gang, goeikamer, kelder met troggewelf, en opkamer. In het woonhuis onder meer een marmeren schouw. Het bedrijfsdeel heeft de indeling uit omstreeks 1950 met een grupstal.

Waardering.

De boerderij is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van de landbouw in de tweede helft van de negentiende eeuw en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang voor de geschiedenis van de bouwtechniek. Het is van belang wegens de gaafheid van het exterieur en delen van het interieur.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 521129

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82695/172

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Berkel-Enschot Tilburg Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Berkel-Enschot

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Berkel A 4652

Omschrijving**

Inleiding.

Vlaamse schuur, behorend bij de boerderij De Kraan uit 1882.

Omschrijving.

Parallel aan de boerderij staat op het achtererf een Vlaamse schuur, voorzien van een ankerbalkgebint, beschoten wanden met een bakstenen sokkel, een met riet gedekt schilddak waarvan het westelijke dakschild een spiegel heeft met muldenpannen en zowel aan de noordelijke als zuidelijke zijde op de oostelijke hoek een opgeklampte inrijpoort. In de zuidelijke en oostelijke gevel elk een tweetal kleine vierruits lichten. In de oostelijke gevel tegenover de deur naast het bakhuis een opgeklampte deur.

Waardering.

De Vlaamse schuur is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van de landbouw in de tweede helft van de negentiende eeuw en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang voor de geschiedenis van de bouwtechniek. Het is van belang wegens de gaafheid van het exterieur en delen van het interieur.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen Opslag Schuur (G)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525950

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82813/17

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Berkel-Enschot	Tilburg	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Berkel-Enschot	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Berkel	A			4652

*Omschrijving***

Inleiding.

Schop met privaat, behorend bij de boerderij De Kraan uit 1882.

Omschrijving.

Het schop scheidt het achtererf van de Enschootsebaan en bestaat uit een langgerekt eenlaags gebouw op rechthoekige grondslag, gedekt door een zadeldak met oud Hollandse pannen. De straatgevel is op een tweetal getoogde stalvensters met vorktracering na, geheel blind, en voorzien van een drievoudige muizetandlijst. De oostelijke en de westelijke zijgevel zijn voorzien van vlechtingen en een lage nokruiter. In de eerste een zesruits schuifvenster, in de laatste een drietal kleine lichten. De noordelijke gevel, aan het achtererf, is van links naar rechts voorzien van een opgeklampte deur met driedelig bovenlicht, een inrijpoort, privaatdeur en nogmaals een inrijpoort en opgeklampte deur, alle opgeklampt en met rechte latei. Het privaat is nog aanwezig.

Waardering.

Het schop is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van de landbouw in de tweede helft van de negentiende eeuw en is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege het belang voor de geschiedenis van de bouwtechniek. Het is van belang wegens de gaafheid van het exterieur en delen van het interieur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Opslag	Schuur (G)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument